

La frase del dia

“ETA sap que ha d'acabar el que va començar perquè no té una altra alternativa”

Iñigo Urkullu, LEHENDAKARI

A la tres

Carles Ribera
cribera@elpuntavui.cat

La llengua gran de Cercas

Mireu si n'és de plural i variat aquest país, que fa possible que l'admirat Javier Cercas i jo, que hem crescut al mateix barri, que ens hem format, amb pocs anys de diferència, al mateix col·legi, i que durant bona part de la nostra vida ens hem abeurat als mateixos bars i fins i tot ens hem proveït de lectures a la mateixa llibreria, malgrat totes aquestes coincidències tenim una visió oposada sobre la relació entre la llengua castellana, de la qual ell és un dels autors més celebrats, i la catalana, de la qual intento ser un digne usuari.

“En comptes de veure la llengua gran com una enemiga, [el català] l'ha de veure com una aliada sense la qual serà difícil tirar endavant”, va afirmar l'altre dia l'escriptor d'*El ventre de la ballena* en un acte a París. Més enllà de qüestionar una declaració la certesa de

“En quin criteri es basa l'escriptor per dir que el castellà és una llengua gran i el català no?”

la qual topa amb una realitat històrica que evidencia el contrari, allò que m'ha sobtat és la manera de dir-ho: llengua “gran”. Com es mesura la grandesa d'un idioma? O potser es referia a grandària i simplement passa que les seves declaracions poden tenir una doble interpretació i la meua pell fina m'ha fet tirar per la banda tremendista? Tanmateix, el matís no és menor. Si allò que compta és la quantitat, per evitar equívocs, més que l'ambivalent *gran*, a l'idioma castellà en relació amb el català li escauria més el qualificatiu de *gros*. Perquè gran també ho és aquella llengua que els parlants fan important. I el català, resistint tossudament segles d'atacs, rebuig i pressió sociopolítica (algú creu que la dimensió d'una llengua és fruit de l'atzar?), no hi ha dubte que és tan gran com la de qualsevol que es vanti de tenir-la més grossa.

EDITORIAL

Un Sant Jordi amb compromís

En els primers cops de la crisi, el sector del llibre va parà bé la primera clatellada. La teoria que s'argumentava aleshores era que el llibre, a més d'un vehicle de cultura, funcionava bé com a obsequi. I res millor per quedar bé, i a un preu assequible, que un bon llibre.

Ha passat un temps i el tema dels obsequis, ni que siguin regals carregats d'afecte, ha anat de baixa. A més s'hi afegeix la preocupant qüestió que mai acaba de resoldre's de les descàrregues il·legals. Això ha fet que en els darrers mesos hàgim vist com tancaven llibreries i les que no ho feien continuessin amb l'ai al cor. Per sort, dins d'aquest paisatge desolador, a Catalunya hem cultivat una tradició ben digna: regalar un llibre com a mínim un cop l'any. I és amb aquest gest tan nostrat que podem, si més no, alleujar el sector editorial en el mal moment econòmic.

Els llibreters catalans llancen una crida perquè aquest any tothom compri un llibre per Sant Jordi. No és una solució definitiva, però sí que és bona per al sector que viu condicionat pels *best-sellers*. Pocs títols són els que s'enduen la gran part del pastís. I per tant són els destinataris d'una gran part dels esforços publicitaris i de promoció i també són els que ocupen els espais més visibles a les llibreries. A més d'ajudar empresarialment el sector, Sant Jordi també ha de servir, amb la varietat de mirades personals, per donar empenta a molts talents ofegats per les modes i tendències i per promoure els petits editors, que cada cop són més i que sobreviuen gràcies a una estructura minsca, gairebé familiar, però que fan la gran tasca de publicar allò que s'escapa als corrents majoritaris més comercials.

El timbal

Som Guinness

Per l'11 de setembre una cadena humana vol unir el País Valencià amb la Catalunya del Nord. Podria ser registrat al Guinness. Però abans, per Sant Jordi, que el tenim a tocar, podríem aconseguir un altre rècord: el de venda de llibres per habitant en un territori i en un sol dia. La qüestió és que, vista la crisi, el sector del llibre a Catalunya confia salvar la temporada aquesta diada. El gremi de llibreters pensa que, tot i la davallada de vendes, la tradició farà que per Sant Jordi la gent no se n'estigui i compri com a mínim un llibre. Per reforçar aquesta tendència natural, fan una crida a la militància cultural i demanen al públic català que surti al carrer amb la voluntat de fer-ho. Ara que necessitem tribunes de visibilitat, podríem avisar el jurat del Guinness.

Jaume Vidal

Desclot Ser “de dretes”

De vegades, aquest cronista –o sigui, jo– es troba sota la columna publicada en la versió digital del diari comentaris que aspiren a sentència. Els anònims magistrats resolen qualsevol qüestió amb una apel·latiu que els deu semblar del tot eficaç: “El que passa és que vostè és de dretes.” Qüestió resolta. Si algú en tenia cap dubte, tot queda aclarit. Però, què és ser “de dretes”? A Catalunya, estigma

i pecat. No en vol ser ningú. Personalment –i cal demanar perdó aquesta vegada per la insistència en la primera infame persona– no me'n sento més que els autors dels comentaris. Sempre revestits de l'anonimat més impúdic. Si es pren com a referència la intransigència –que és una bona mesura per determinar conductes reaccionàries–, la majoria d'aquests comentaris són

d'extrema dreta. L'argumentació, la ironia i una certa tolerància mai han estat “de dretes”. Per descriure conductes, no els seria millor parlar d’“intel·ligència” o d’“honestetat”? Parlem-ne. Si és que és possible parlar amb aquests senyors tan “d'esquerres”.

Vicent Sanchis

